

Lovforslag nr. L 268. Fremsat den 8. maj 1996 af undervisningsministeren (Ole Vig Jensen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om gymnasiet m.v. og lov om kursus til højere forberedelseseksamen og om studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne m.v.

(Godkendelse, tilskud og bestemmelser om visse skoler)

§ 1

I lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 1191 af 23. december 1993, som ændret ved § 1 i lov nr. 319 af 17. maj 1995 og § 2 i lov nr. 310 af 24. april 1996, foretages følgende ændringer:

1. I § 10, stk. 1, indsættes efter nr. 1 som nyt nummer:

»2) skolen skal i sit virke som selvejende uddannelsesinstitution være uafhængig, og skolens midler må alene komme skolens skole- og undervisningsvirksomhed til gode.«

Nr. 2-4 bliver herefter nr. 3-5.

2. I § 10 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Undervisningsministeren kan undlade at godkende en skole, hvis der efter ministerens skøn ikke er tilstrækkelig sikkerhed for, at skolen opfylder kravet i § 10, stk. 1, nr. 2, om uafhængighed og forvaltning af skolens midler. Ministeren træffer sin beslutning navnlig på grundlag af en vurdering af de forhold, der er nævnt i § 11 a, nr. 1-4.«

3. I § 11, stk. 1, nr. 1, ændres »nr. 1-3« til: »nr. 1-4«.

4. Efter § 11 indsættes:

»§ 11 a. Undervisningsministeren kan endvidere tilbagekalde godkendelsen, såfremt der efter ministerens skøn ikke er tilstrækkelig sikkerhed for, at skolen opfylder kravet i § 10, stk. 1, nr. 2, om uafhængighed og forvaltning af skolens midler. Der kan herved navnlig lægges vægt på, om

- 1) skolen indgår i et fællesskab eller et samarbejde med skoler, institutioner, fonde, virksomheder, foreninger m.fl., der indebærer en nærliggende risiko for, at skolen styres af andre,
- 2) skolens midler anvendes til formål uden for skolen,
- 3) skolens ledelse og lærere står i et juridisk eller økonomisk afhængighedsforhold til de i nr. 1 nævnte institutioner m.fl. eller
- 4) skolens elever udfører arbejde, herunder indsamlings- og agitationsarbejde eller lignende, på en måde der er usædvanlig for skoleformen.«

§ 2

I lov om friskoler og private grundskoler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 524 af 22. juni 1995, som ændret ved § 1 i lov nr. 310 af 24. april 1996, foretages følgende ændringer:

1. I § 5 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

F. t. l. vedr. folkehøjskoler m.v.

»Stk. 2. Skolen skal i sit virke som selvejende uddannelsesinstitution være uafhængig, og skolens midler må alene komme skolens skole- og undervisningsvirksomhed til gode.«.

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.

2. Efter § 21 indsættes før underoverskriften »Tilskud til kombinerede skoler«:

»§ 21 a. Undervisningsministeren kan endvidere træffe beslutning om, at der ikke ydes tilskud til en skole, herunder en ny skole, hvis der efter ministerens skøn ikke er tilstrækkelig sikkerhed for, at skolen opfylder kravet i § 5, stk. 2, om uafhængighed og forvaltning af skolens midler. Der kan herved navnlig lægges vægt på, om

- 1) skolen indgår i et fællesskab eller et samarbejde med skoler, institutioner, fonde, virksomheder, foreninger m.fl., der indebærer en nærliggende risiko for, at skolen styres af andre,
- 2) skolens midler anvendes til formål uden for skolen,
- 3) skolens ledelse og lærere står i et juridisk eller økonomisk afhængighedsforhold til de i nr. 1 nævnte institutioner m.fl. eller
- 4) skolens elever udfører arbejde, herunder indsamlings- eller agitationsarbejde eller lignende, på en måde der er usædvanlig for skoleformen.«.

§ 3

I lov om gymnasiet m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 536 af 23. juni 1995, som ændret ved § 7 i lov nr. 310 af 24. april 1996, foretages følgende ændringer:

1. I § 7 indsættes efter *stk. 5* som nyt stykke:

»Stk. 6. Skolen skal i sit virke som selvejende uddannelsesinstitution være uafhængig, og skolens midler må alene komme skolens skole- og undervisningsvirksomhed til gode. Undervisningsministeren kan undlade at godkende en skole, hvis der efter ministerens skøn ikke er tilstrækkelig sikkerhed for, at skolen opfylder kravet om uafhængighed og forvaltning af skolens midler. Ministeren træffer sin beslutning navnlig på grundlag af en vurdering af de forhold, der er nævnt i *stk. 7, nr. 1-4.*«.

Stk. 6 og 7 bliver herefter *stk. 7* og 8.

2. I § 7, *stk. 6*, der bliver *stk. 7*, indsættes som 2. og 3. *pkt.*:

»Undervisningsministeren kan endvidere tilbagekalde godkendelsen, hvis der efter ministerens skøn ikke er tilstrækkelig sikkerhed for, at skolen opfylder kravet i *stk. 6* om uafhængighed og forvaltning af skolens midler. Der kan herved navnlig lægges vægt på, om

- 1) skolen indgår i et fællesskab eller et samarbejde med skoler, institutioner, fonde, virksomheder, foreninger m.fl., der indebærer en nærliggende risiko for, at skolen styres af andre,
- 2) skolens midler anvendes til formål uden for skolen,
- 3) skolens ledelse og lærere står i et juridisk eller økonomisk afhængighedsforhold til de i nr. 1 nævnte institutioner m.fl. eller
- 4) skolens elever udfører arbejde, herunder indsamlings- og agitationsarbejde eller lignende, på en måde der er usædvanlig for skoleformen.«.

§ 4

I lov om kursus til højere forberedelseseksamen og om studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 537 af 23. juni 1995, som ændret ved § 8 i lov nr. 310 af 24. april 1996, foretages følgende ændringer:

1. I § 18 indsættes efter *stk. 5* som nyt stykke:

»Stk. 6. Kurset skal i sit virke som selvejende uddannelsesinstitution være uafhængig, og kursets midler må alene komme kursets kursus- og undervisningsvirksomhed til gode. Undervisningsministeren kan undlade at godkende et kursus, hvis der efter ministerens skøn ikke er tilstrækkelig sikkerhed for, at kurset opfylder kravet om uafhængighed og forvaltning af kursets midler. Ministeren træffer sin beslutning navnlig på grundlag af en vurdering af de forhold, der er nævnt i *stk. 7, nr. 1-4.*«.

Stk. 6 bliver herefter *stk. 7*.

2. I § 18, *stk. 6*, der bliver *stk. 7*, indsættes som 2. og 3. *pkt.*:

»Undervisningsministeren kan endvidere tilbagekalde godkendelsen, hvis der efter ministerens skøn ikke er tilstrækkelig sikkerhed for, at kurset opfylder kravet i *stk. 6* om uafhængighed og forvaltning af kursets midler. Der kan herved navnlig lægges vægt på, om

- 1) kurset indgår i et fællesskab eller et samarbejde med skoler, institutioner, fonde, virksomheder, foreninger m.fl., der indebærer en nærliggende risiko for, at kurset styres af andre,

- somheder, foreninger m.fl., der indebærer en nærliggende risiko for, at kurset styres af andre,
- 2) kursets midler anvendes til formål uden for kurset,
  - 3) kursets ledelse og lærere står i et juridisk eller økonomisk afhængighedsforhold til de i nr. 1 nævnte institutioner m.fl. eller
  - 4) kursets elever udfører arbejde, herunder indsamlings- og agitationsarbejde eller lignende, på en måde der er usædvanlig for kursusformen.«.

§ 5

Loven træder i kraft den 1. juli 1996.

§ 6

Stk. 1. For skoleårene 1996/97 og 1997/98 kan der ikke meddeles godkendelse til oprettelse af frie kostskoler efter § 10 i lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, medmindre vedtægtsforslag er modtaget i Undervisningsministeriet inden den 8. maj 1996.

Stk. 2. Frie grundskoler, der ikke har modtaget tilskud i 1996 efter lov om friskoler og private grundskoler m.v., kan tidligst modtage tilskud med virkning fra den 1. august 1998. Tilskuddet til skolerne i 1998 fastsættes efter § 11, stk. 6, i lov om friskoler og private grundskoler m.v. på grundlag af elevtallet pr. 5. september 1998.

Stk. 3. For skoleårene 1996/97 og 1997/98 kan der ikke meddeles godkendelse til oprettelse af private gymnasieskoler efter § 7 i lov om gymnasiet m.v.

Stk. 4. For kursusårene 1996/97 og 1997/98 kan der ikke meddeles godkendelse til oprettelse af private kurser efter § 18 i lov om kursus til højere forberedelseseksamen og om studieforberedende enkeltfagseksamen for voksne m.v.

§ 7

Stk. 1. Efter den 31. december 1996 ydes der ikke statslige og kommunale tilskud i henhold til lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler til følgende skoler:

Den rejsende Højskole
Skorkærvej 8, Tvind
6990 Ulfborg

Den rejsende Højskole på Sejrens Vej
Skorkærvej 8, Tvind
6990 Ulfborg

Den rejsende Højskole i Vamdrup
Kærmindevej 8
6580 Vamdrup

Den rejsende Højskole i Juelsminde
Kystvej 15
7130 Juelsminde

Den rejsende Højskole i Bogense
Stegøvej 2
5400 Bogense

Den rejsende Højskole på Sydsjælland
Lindersvoldvej 5
4640 Fakse

Tvind Håndarbejdsskole
Skorkærvej 8, Tvind
6990 Ulfborg

Juelsminde Husholdningsskole
Kystvej 15
7130 Juelsminde

Nordfyns Husholdningsskole
Stegøvej 2
5400 Bogense

Nordjyllands Husholdningsskole
Knivholtvej 24
9900 Frederikshavn

Sydsjællands Husholdningsskole
Lindersvoldvej 5
4640 Fakse

Husholdningsskolen på Søgårdhus
Flensborg Landevej 23
6200 Åbenrå

Asserbohus Efterskole
Skånstrømsvej 1
3300 Frederiksværk

Bustrup Efterskole
Sdr. Lemvej 3
7860 Spøttrup

Juelsminde Efterskole
Kystvej 15
7130 Juelsminde

Vamdrup Efterskole
Kærmindevej 8
6580 Vamdrup

Roskilde Efterskole
Thomas Bredsdorffs Alle 25
4000 Roskilde

Bogense Efterskole
Stegøvej 2
5400 Bogense

Starreklinte Efterskole
Møllevangen 11
4534 Hørve

Den Internationale Efterskole på Skydebanegård
Avderødvej 42
2980 Kokkedal

Den Internationale Efterskole i Helsingør
Nordre Strandvej 95
3150 Hellebæk

Den Internationale Efterskole på Boserup
Boserupvej 100
4000 Roskilde

Den Internationale Efterskole i Bustrup
Sdr. Lemvej 3
7860 Spøttrup

Den Internationale Efterskole i Juelsminde
Kystvej 15
7130 Juelsminde

Den Internationale Efterskole og Højskole på Nebbegård
Nebbegårds Alle 2-9
2970 Hørsholm

Stk. 2. Efter den 31. december 1996 ydes der ikke statslig og kommunal elevstøtte eller andre elevydelse til den lov, der er

nævnt i stk. 1, til elever på de skoler, der er nævnt i stk. 1.

Stk. 3. Bestemmelserne i § 3, stk. 2, og § 4, stk. 2, om retten til at afholde folkeskolens afsluttende prøver, og § 13 om tilsyn m.v., i den i stk. 1 nævnte lov finder efter den 31. december 1996 ikke anvendelse for de skoler, der er nævnt i stk. 1. Undervisningsministeriet kan dog fortsat indhente statistiske oplysninger og oplysninger om økonomiske forhold og regnskaber fra de nævnte skoler for perioden indtil den 1. januar 1997.

§ 8

Stk. 1. Efter den 31. december 1996 ydes der ikke statslige og kommunale tilskud i henhold til lov om friskoler og private grundskoler m.v. til følgende skoler:

Samid Skole
Gersonsvej 43
2900 Hellerup

Hellebæk Friskole
Nordre Strandvej 95
3150 Hellebæk

Roskilde Friskole
Boserupvej 100
4000 Roskilde

Friskolen i Veddinge Bakker
Riisvej 3
4540 Fårevejle

Juelsminde friskole
Kystvej 15
7130 Juelsminde

Friskolen i Tvind
Skorkærvej 8, Tvind
6990 Ulfborg

Al Menar
Rådmandsgade 58
2200 København N.

Stk. 2. Efter den 31. december 1996 ydes der ikke statslige og kommunale ydelser i henhold til den lov, der er nævnt i stk. 1, til elever på de skoler, der er nævnt i stk. 1.

Stk. 3. Meddelelse om ret til at afholde folkeskolens afsluttende prøver efter § 1, stk. 2, 2.

og 3. pkt., i lov om friskoler og private grundskoler m.v. bortfalder med virkning fra den 31. december 1996 for de skoler, der er nævnt i stk. 1.

§ 9

Stk. 1. Der kan ikke ydes statslige tilskud i henhold til lov om gymnasiet m.v. og lov om kursus til højere forberedelseseksamen og om studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne m.v. til Det Nødvendige Seminariums HF- og Studenterkursus under godkendelse.

Stk. 2. Der kan ikke ydes statslige og kommunale elevydelse efter de love, der er nævnt i stk. 1, til kursister på de kurser, der er nævnt i stk. 1.

§ 10

Stk. 1. De skoler, der er nævnt i §§ 7 og 8, skal for så vidt angår undervisningsforløb, der fortsætter efter den 31. december 1996, inden undervisningsforløbets begyndelse skriftligt underrette elever og forældre til mindreårige elever om, at skolen og eleverne ikke kan modtage de i §§ 7 og 8 nævnte offentlige ydelser efter den 31. december 1996.

Stk. 2. For så vidt angår efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler skal skolen samtidig skriftligt underrette elever og for elever i den undervisningspligtige alder og så forældre og hjemkommuner om bestemmelsen i § 7, stk. 3.

Stk. 3. For så vidt angår friskoler og private grundskoler skal skolen samtidig skriftligt underrette elever, forældre og elevernes hjemkommuner om bestemmelsen i § 8, stk. 3.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget fremsættes i forlængelse af de den 13. marts 1996 fremsatte lovforslag, L 218 og L 219. Disse forslag har bl.a. til formål at klargøre den gældende lovgivnings krav om, at de frie skoler skal være selvejende institutioner.

Lovforslaget har til formål yderligere at beskrive kravene til de selvejende uddannelsesinstitutioner samt udbygge adgangen til at trække godkendelse og tilskud tilbage.

På baggrund af flere undersøgelser af skolerne, der har været tilknyttet Skolesamvirket Tvind, foreslås det samtidig, at disse skoler efter den 31. december 1996 ikke kan modtage tilskud fra stat og kommuner i henhold til lovgivningen om de frie skoler.

Den 26. januar 1996 afsluttede ministeriet en undersøgelse af, om skolerne under Skolesamvirket Tvind er selvejende institutioner i overensstemmelse med lovgivningen om de frie skoler. Konklusionen var, at ministeriet efter en samlet vurdering fandt, at skolerne ikke opfylder den fundamentale tilskudsbetingelse om at være selvejende institutioner, således som det er krævet i lovgivningen om de frie skoler.

På denne baggrund forlangte ministeriet i breve af 26. januar 1996, at samtlige skoler under skolesamvirket foretager ændringer, der er nødvendige, for at ministeriet kan anerkende dem som selvstændige, frie, uafhængige skoler.

Skolerne har som svar på dette indsendt stort set ensartede planer for gennemførelse af de krævede ændringer til ministeriet. Skolerne angiver herunder, at skolesamvirket er under opløsning.

Den 2. maj 1996 afgav Rigsrevisionen til Statsrevisoratet en beretning til statsrevisorerne om sine undersøgelser af Skolesamvirket Tvind. Beretningen blev offentliggjort den 7. maj 1996 og behandles på Statsrevisorernes møde den 8. maj 1996. Rigsrevisionens undersøgelser omfatter 9 repræsentativt udvalgte skoler i samvirket. Undervisningsministeriet har endvidere den 6. maj 1996 modtaget resultatet af en undersøgelse af de 18 øvrige Tvind-kostskoler, som Undervisningsministeriet har bestilt hos revi-

sionsfirmaet Deloitte & Touche. Undersøgelserne bekræfter og underbygger:

- * at skolerne ikke fungerer som uafhængige, frie, selvejende institutioner, men er underkastet en central økonomisk styring af omfattende karakter med mange muligheder for udbygning af de enkelte skoler,
- * at skolerne systematisk og ensartet fortolker og hermed omgår tilskudsbestemmelserne med det formål at maksimere de statslige tilskud til skolerne hver for sig og samlet,
- * at skolerne som følge af den centrale styring ikke udviser skyldige økonomiske hensyn, herunder formodentlig tilsidesætter elevernes/kursusdeltagernes interesser (i undervisning, betryggende tilsyn m.v.) til fordel for formål, der er uvedkommende for de enkelte skoler,
- * at offentlige midler bevilget til skoleformål hermed systematisk trækkes ud af skolerne til uvedkommende formål,
- * at elevernes arbejdskraft tillige anvendes til uvedkommende formål (indsamling, rutinemæssigt arbejde),
- * at skolerne unddrager sig kontrol gennem lemfældig revision, samt at der foreligger indicier for betydelige efterrationaliseringer i skolernes dokumentation for tilskudsgrundlaget.

Ministeriet har ført drøftelser med de 7 kostskoler, der er omfattet af Rigsrevisionens undersøgelse. Skolerne har under drøftelserne ikke på tilfredsstillende måde tilbagevist Rigsrevisionens udsagn. Ud-kast til Rigsrevisionens beretning om skolernes forhold i øvrigt har ligeledes været til udtalelse hos de 9 skoler. Udtalelserne har ikke ført til, at Rigsrevisionen har ændret sine konklusioner. I den undersøgelse, som Deloitte & Touche har udført på ministeriets vegne, dokumenteres de samme kritisable forhold, som Rigsrevisionen har påvist for så vidt angår de øvrige skoler i skolesamvirket.

I alle de år Tvind-skolerne har eksisteret, har der været problemer. Det har ikke hidtil været muligt at dokumentere omfanget, men de seneste undersøgelser fra Undervisningsministeriet og Rigsrevisionen viser, at skolerne er sammenflettet i et indbyrdes

økonomisk, administrativt og ledelsesmæssigt netværk - en koncern - der styret udefra bl.a. har til formål at føre penge ud af skoledriften, og dermed fra eleverne, til aktiviteter, der ligger uden for lovgivningen om frie kostskoler og om frie grundskoler.

Først nu efter en umådeligt omfattende og krævende juridisk undersøgelse og revisionsmæssig gennemgang af regnskabsbilag, tilskudsmateriale, kontrakter, bestyrelsesprotokoller osv. på alle skoler har myndighederne kunnet samle et dækkende billede af de ulovlige og kritisable forhold på skolerne, der i øvrigt synes at være tiltagende i styrke og omfang.

Alle disse forhold tilsammen gør, at skolerne afgørende har svigtet den tillid, der er en forudsætning for at være en fri og uafhængig skole, der forvalter de modtagne store offentlige tilskud til størst mulig gavn for eleverne.

I forbindelse med de igangværende undersøgelser og forhandlinger må det konstateres, at Undervisningsministeriet ikke mener, at skolernes erklæringer om at ville følge lovgivningen er reel, idet skolernes afhængighed af bagvedliggende organer, fonde m.v. efter Undervisningsministeriets vurdering kun ændres på papiret, men ikke sikres reelt brudt.

Et konstaterbart forhold er således, at næsten al kapital, som er en forudsætning for skoledriften, og som i vid udstrækning må stamme fra denne, er blevet koncentreret i de erhvervsdrivende fonde inden for koncernstrukturen - specielt i Fælleseje, der ejer de bygninger, som skolerne anvender. Kun en opløsning af disse fonde med overførsel af bygninger og hermed forbunden tilbageførsel af egenkapital til de enkelte skoler ville kunne sikre skolerne reel økonomisk uafhængighed af de bagvedliggende erhvervs- og kapitalinteresser. En sådan tilbageførsel ville samtidig modsvare den anvendelse af offentlige midler til erhvervmæssig kapitaldannelse, som Fælleseje og øvrige erhvervsdrivende Tvind-fonde er udtryk for.

Da de erhvervmæssige fonde er lovgivningen om frie skoler uvedkommende, er der efter Undervisningsministeriets vurdering behov for en lovgivningsmæssig indgriben over for de skoler under Tvind-samvirket, der modtager statslige tilskud.

Der må her blive tale om direkte indgriben over for disse skoler, idet en yderligere opstramning af de i Folketinget den 13. marts 1996 fremsatte lovforslag, L 218 og L 219, efter ministeriets vurdering stort set kun vil ramme skoler, hvis forhold ikke er kritisable.

Undervisningsministeren har ifølge de gældende love for henholdsvis folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejds-skoler samt for friskoler og private grundskoler hjemmel til admini-

strativt at træffe afgørelse, der betyder stop for fremtidig tilskudsudbetaling.

Dels kan ministeren for højskoler m.v. bl.a. tilbagekalde godkendelsen, såfremt skolen ikke opfylder kravet om at være en selvejende institution, og i øvrigt hvis undervisning og øvrige forhold findes åbenbart i strid med sædvanlig praksis for den pågældende skoleform. Endvidere kan ministeren ifølge samme lov lade tilskud bortfalde, hvis skolen ikke følger eller opfylder bestemmelserne i loven eller regler fastsat af ministeren eller finansministeren.

Dels findes den sidstnævnte hjemmel om tilskudsbortfald også i loven om de frie grundskoler. Det er en tilskudsbetingelse i denne lov, at skolerne er selvejende institutioner.

En afgørelse om lukning af et så stort antal skoler er imidlertid så usædvanlig i det danske skolesystem og derfor af så principiel rækkevidde, at det findes nødvendigt at sikre en stillingtagen hertil fra Folketingets side. Hertil kommer, at en administrativ løsning mere sandsynligt end en lovgivningsmæssig løsning vil resultere i et stort antal retssager, der i en årrække vil betyde store og mangeartede omkostninger for samfundet. Også af denne grund bør beslutningen træffes af Folketinget.

Det foreslås derfor, at der efter den 31. december 1996 ikke ydes tilskud til skoler, der har været tilknyttet Skolesamvirket Tvind. Indtil denne dato har skolerne et retskrav på udbetaling af tilskud.

Med henblik på fremover at sikre, at de frie skoler lever op til lovens intentioner, præciseres kravene til, hvorledes en selvejende uddannelsesinstitution skal opføre sig. Findes dette krav ikke opfyldt med rimelig sikkerhed, kan undervisningsministeren træffe beslutning om tilbagekaldelse af godkendelsen (eller af fremtidige tilskud på de frie grundskolers område). Endvidere kan ministeren undlade at godkende sådanne nye skoler eller at give dem tilskud.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Undervisningsministeriet ydede i 1995 følgende tilskud til Tvindskoler:

6 Frie Grundskoler	17,6 mio. kr.
13 Efterskoler	56,8 -
6 Husholdnings- og håndarbejds-skoler	11,1 -
6 Højskoler	17,5 -

I alt 31 skoler ..... 103,0 mio. kr.

Lovforslaget er ikke begrundet i sparehensyn, men indebærer umiddelbart besparelser i statslige tilskud (driftstilskud, bygningstilskud og statslig elevstøtte

m.v.) i størrelsesordenen 85,4 mio. kr. årligt for frie kostskoler og 17,6 mio. kr. årligt for frie grundskoler. I det omfang Tvind-skolernes ca. 1.580 årselever optages på andre frie kostskoler og frie grundskoler vil besparelsen reduceres tilsvarende.

For kommunerne kan de økonomiske konsekvenser af lovforslaget ikke umiddelbart vurderes, da kommunernes isolerede besparelser i bidrag for grund- og efterskoleelever, og obligatorisk kommunal eller frivillig elevstøtte for elever ved frie kostskoler samt diverse ydelser efter bistandslovens bestemmelser formentlig opvejes af andre udgifter i forbindelse med placering af eleverne. Mange kommuner har netop anvendt Tvind-skolerne som alternativ til andre foranstaltninger for socialt belastede elever m.v., der kan være mere omkostningskrævende.

En stor del af eleverne ved Tvinds frie kostskoler, ca. 28 pct., er udlændinge, hvis egenbetaling for størstedelens vedkommende er finansieret dels af foreninger og organisationer med tilknytning til Skolesamvirket Tvind, dels af den enkelte skole i form af nedsættelse af elevens egenbetaling. Det må forventes, at disse elever ikke vil kunne opnå en tilsvarende finansiering ved andre frie kostskoler, således at der vil ske et reelt fald i antal årselever for skolesektoren under et i størrelsesordenen mindst 300 årselever svarende til en årlig besparelse på godt 20 mio. kr.

Det er endvidere karakteristisk, at mange Tvind-elever opholder sig væsentligt længere ved Tvind-skolerne end ved andre skoler indenfor skoleformen. En del elever har været optaget på en eller flere Tvind-skoler i 3-4 år, hvor det normale for efterskoleelever er 1 år og for højskoleelever m.v. op til et halvt år. Tvind-skolerne underviser i 47 uger og har derfor også mange elever med korte kursusperioder. I det omfang en del af Tvinds tidligere elever søger optagelse på andre frie kostskoler, må det derfor forventes, at eleverne forlader skoleformen væsentligt tidligere end ellers, og Tvinds korte kurser henvender sig formentlig til helt andre grupper end korte kurser ved andre højskoler.

Samlet må det altså forventes, at lukningen af de frie kostskoler under Tvind vil føre til fald i antal årselever og dermed i de statslige tilskud.

Da frie kostskoler har et »bagudvendt« taxameter vil besparelsen i 1. halvdel af 1997 ikke kunne opsluges af ekstratilskud til andre frie kostskoler. Der skønnes derfor at være en engangsbesparelse i 1997 på ca. halvdelen af skolernes hidtidige årlige tilskud på i alt ca. 85,4 mio. kr.

For Tvinds frie grundskoler vil besparelsen afhænge af, om kommunerne (herunder også bl.a. tyske kommuner), som i vid udstrækning har finansi-

eret elevernes ophold ved Tvinds frie grundskoler, kan og vil anvende andre frie grundskoler med kostafdeling eller, for de ældre elevers vedkommende, andre efterskoler som alternativ anbringelsesmulighed. På kort sigt er muligheden for anbringelse på disse skoler imidlertid stærkt begrænset af kapacitetsmæssige grunde, ligesom det må anses for tvivlsomt, om disse skoler er indstillet på at optage de pågældende elever. For de frie grundskoler må der derfor forventes et reelt fald i årselevtallet til kostskoler i størrelsesordenen 200 årselever svarende til 10 mio. kr. årligt.

Undersøgelserne af Tvind-skolerne vil uanset dette lovforslag give anledning til fremsættelse af betydelige tilbagebetalingskrav overfor skolerne med deraf følgende udgifter til revisionsmæssig og juridisk bistand. Udgifterne hertil kan ikke skønnes på nuværende tidspunkt. Det må forventes, at tilbagebetalingskravene i de fleste tilfælde overstiger skolernes betalingsevne, således at heller ikke de samlede tilbagebetalinger kan skønnes på nuværende tidspunkt.

Forslaget i § 6 ventes ikke at medføre besparelser af betydning.

Administrative forhold

De netop afsluttede undersøgelser af Tvind-skolerne har medført en meget betydelig administrativ belastning, ligesom der over årene er gennemført en række andre mere eller mindre omfattende undersøgelser af Tvind-skolerne. Med dette lovforslag vil disse tilbagevendende undersøgelser ophøre.

Lovforslaget har ikke erhvervs- eller miljømæssige konsekvenser.

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1, nr. 1

Det kræves allerede i den gældende lov, at skolerne skal være selvejende institutioner. Det foreslås, at det i § 10, stk. 1, nr. 2, nærmere præciseres, at skolen skal være uafhængig, dvs. uafhængig af personer, andre skoler, kurser, virksomheder, institutioner, selskaber, foreninger m.fl., erhvervsdrivende som ikke-erhvervsdrivende. Skolen må alene styres af interessen for at drive den pågældende skole til gavn for skolens egne elever, ligesom skolens midler, herunder de offentlige tilskud, alene må anvendes til skolens eget formål (dvs. skoleformålet). Skolerne må ikke indgå i et styret fællesskab eller på anden måde være styret af uvedkommende eller udefra kommende interesser.

Bestemmelsen har ikke til formål at hindre normalt gensidigt, primært pædagogisk begrundet, samarbejde skolerne imellem.

Til § 1, nr. 2 og 4

Bemyndigelsen i § 11 a (nr. 4) om tilbagekaldelsen af godkendelsen tænkes anvendt for skoler, der efter Undervisningsministeriets vurdering ikke på tilstrækkelig måde kan sandsynliggøre, at lovens krav om uafhængighed og forvaltning af midler til gavn for skolens elever og undervisning er opfyldt. Det afgørende for anvendelse af denne regel er, at skolen ved sin adfærd afgørende svigter den tillid, som tilskudslovgivningen hviler på. Det er ikke en betingelse for anvendelse af hjemlen, at der kan påvises konkrete overtrædelser, men det er tilstrækkeligt, at ministeren vurderer, at skolen ved sin adfærd efter en samlet vurdering har udvist forhold, der i den grad skaber mistanke om overtrædelser, at der skønnes at være behov for indgreb af denne art. Reglen vil kun blive anvendt i så grove tilfælde, som beskrevet i de almindelige bemærkninger, jf. også forslaget i §§ 7-10.

Oprensningen i § 11 a, nr. 1-4, er ikke udtømmende. Det kan ikke udelukkes, at andre forhold, f.eks. forhold vedrørende skolens administration, vil kunne inddrages som moment i vurderingen af, om der er rimelig sikkerhed for, at lovens krav er opfyldt. Det kræves ikke, at alle forhold i nr. 1-4 foreligger samtidig; et enkelt forhold vil i meget grove tilfælde kunne danne basis for en beslutning i henhold til § 11 a.

Under de samme betingelser vil ministeren kunne unnlade at godkende og yde tilskud til en ny skole (nr. 2).

Til § 2

Der henvises til de almindelige bemærkninger og til bemærkningerne til § 1.

Om reglen i § 21 a bemærkes, at den vil omfatte såvel eksisterende skoler, der modtager statstilskud i henhold til friskoleloven, som nye skoler, der søger tilskud efter lovens regler.

Til § 3 og § 4

Herom henvises til de almindelige bemærkninger og til bemærkningerne til § 1.

Til § 6

Forslaget indebærer, at der ikke kan godkendes nye frie kostskoler og private gymnasier og hf-kurser

for skoleårene 1996/97 og 1997/98 eller gives tilskud til frie grundskoler, der ikke har modtaget tilskud i 1996, før med virkning fra den 1. august 1998. Forslaget findes at være nødvendigt af hensyn til videreførelsen af de initiativer, ministeriet har taget i dette og i de allerede forelagte lovforslag.

Forslaget udelukker dog ikke godkendelse af frie kostskoler, for hvilke Undervisningsministeriet har modtaget forslag til vedtægter inden den 8. maj 1996. Disse vedtægtsforslag vil blive behandlet som hidtil, da initiativtagerne har planlagt efter gældende regler og har haft grund til at kunne regne med at kunne starte skolerne i overensstemmelse hermed. Datoen den 8. maj 1996 - dvs. før lovens ikrafttræden - er fastsat for at undgå omgåelse af § 7.

For frie grundskoler, private gymnasier og hf-kurser, der søger om statstilskud, fremgår det af de gældende regler, at de skal indgive anmeldelse om oprettelse senest den 1. februar og indsende udkast til vedtægter senest den 1. april forud for det skoleår, for hvilket skolen ønsker tilskud. Der er således ikke behov for en bestemmelse vedrørende indsendte vedtægter, som det er tilfældet for de frie kostskoler.

Undervisningsministeriet skal ikke godkende frie grundskoler. Oprettelse af en fri grundskole skal anmeldes for kommunalbestyrelsen i skolekommunen og for skoler, der ønsker tilskud tillige for Undervisningsministeriet. Der vil derfor fortsat kunne oprettes frie grundskoler. Forslaget indebærer, at nyoprettede skoler og skoler, der ikke har modtaget tilskud i 1996, fx fordi de ikke opfyldte lovens mindstelevtalskrav, tidligst vil kunne modtage tilskud med virkning fra den 1. august 1998. Tilskuddet beregnes efter bestemmelserne for nyoprettede frie grundskoler. Det udelukkes ikke, at nye skoler kan modtage kommunale tilskud, eller at eleverne på nye skoler kan modtage tilskud til transport til og fra skolen.

Til §§ 7-10

Herom henvises til de almindelige bemærkninger. Det foreslås, at alle former for tilskud og ydelser til såvel skoler som til elever i henhold til de respektive love omfattes af reglen. Kommunerne vil derfor heller ikke have adgang til at yde tilskud i henhold til lovenes bestemmelser, herunder de frivillige kommunale tilskud og ydelser, der er nævnt i §§ 35-36 og § 43 i loven om folkehøjskoler m.v. eller tilsvarende ydelser i henhold til loven om de frie grundskoler. Der gives heller ikke tilskud m.v. efter § 17 i lov om friskoler og private grundskoler om nedbringelse af skolepenge m.v.

Da skolerne i efteråret 1995 har modtaget en tilskudsmeddelelse fra Undervisningsministeriet, der

giver skolerne et retskrav på udbetaling af tilskud indtil den 31. december 1996, kan bestemmelserne i §§ 7 og 8 først finde anvendelse på ydelser, der vedrører perioden efter denne dato.

En sådan meddelelse er ikke tilgået Det Nødvendige Seminariums HF- og Studenterkursus. Dette kursus vil derfor slet ikke modtage offentlige ydelser i henhold til de respektive love.

Efterskoler, husholdnings- og håndarbejdsskoler mister fra den 1. januar 1997 retten til at afholde fol-

keskolens afsluttende prøver, ligesom ministeriets tilsyn med skolerne bortfalder.

Lederen af de frie grundskoler har fra den 1. januar 1997 ikke længere adgang til at få ret til at afholde folkeskolens afsluttende prøver.

Elever, forældre og hjemkommunerne for de elever, som er i den undervisningspligtige alder, underrettes skriftligt om de nye bestemmelser forud for det nye skoleårs begyndelse.

Bilag 1

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

1. I § 10, stk. 1, indsættes efter nr. 1 som nyt nummer:

»2) skolen skal i sit virke som selvejende uddannelsesinstitution være uafhængig, og skolens midler må alene komme skolens skole- og undervisningsvirksomhed til gode,«.

Nr. 2-4 bliver herefter nr. 3-5.

2. I § 10 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Undervisningsministeren kan undlade at godkende en skole, hvis der efter ministerens skøn ikke er tilstrækkelig sikkerhed for, at skolen opfylder kravet i § 10, stk. 1, nr. 2, om uafhængighed og forvaltning af skolens midler. Ministeren træffer sin beslutning navnlig på grundlag af en vurdering af de forhold, der er nævnt i § 11 a, nr. 1-4.«.

§ 10. Undervisningsministeren godkender en fri kostskole, når følgende er opfyldt:

- 1) Skolen skal være en selvejende institution, hvis vedtægtsbestemmelser om formål, styrelse og økonomiske forhold er godkendt af ministeren,
- 2) have en skolekreds eller et repræsentantskab, der står bag skolens oprettelse og virksomhed,
- 3) råde over egnede og tilstrækkelige elevværelser, forstander- og lærerboliger, kostføjnings- og opholdsarealer, undervisningslokaler og udstyr, udgøre en geografisk og bygningsmæssig enhed og
- 4) kunne begynde sin virksomhed på et rimeligt økonomisk grundlag.

Stk. 2. Ministeren fastsætter nærmere regler om betingelserne i stk. 1, herunder om vedtægternes indhold og om ansøgningsfrister og ansøgningsprocedure.

3. I § 11, stk. 1, nr. 1, ændres »nr. 1-3« til: »nr. 1-4«.

§ 11. Undervisningsministeren tilbagekalder godkendelsen af en skole,

- 1) som ikke opfylder betingelserne i § 10, stk. 1, nr. 1-3, eller regler herom fastsat efter § 10, stk. 2,
- 2) ---

4. Efter § 11 indsættes:

»§ 11 a. Undervisningsministeren kan endvidere tilbagekalde godkendelsen, såfremt der efter ministerens skøn ikke er tilstrækkelig sikkerhed for, at skolen opfylder kravet i § 10, stk. 1, nr. 2, om uafhængighed og forvaltning af skolens midler. Der kan herved navnlig lægges vægt på, om

- 1) skolen indgår i et fællesskab eller et samarbejde med skoler, institutioner, fonde, virksomheder, foreninger m.fl., der indebærer en nærliggende risiko for, at skolen styres af andre,
- 2) skolens midler anvendes til formål uden for skolen,
- 3) skolens ledelse og lærere står i et juridisk eller økonomisk afhængighedsforhold til de i nr. 1 nævnte institutioner m.fl. eller
- 4) skolens elever udfører arbejde, herunder indsamlings- og agitationsarbejde eller lignende, på en måde der er usædvanlig for skoleformen.«.

§ 2

1. I § 5 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Skolen skal i sit virke som selvejende uddannelsesinstitution være uafhængig, og skolens midler må alene komme skolens skole- og undervisningsvirksomhed til gode.«.

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.

§ 5. Frie grundskoler, der modtager tilskud i henhold til denne lov, skal være selvejende institutioner, hvis vedtægtsbestemmelser om styrelse og økonomiske forhold godkendes af undervisningsministeren. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om vedtægternes indhold.

Stk. 2. Skolen skal udgøre en geografisk og bygningsmæssig enhed. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde fravige dette krav.

Stk. 3. Den overordnede ledelse af skolen varetages af en bestyrelse, som er ansvarlig for skolens drift over for undervisningsministeren.

Stk. 4. Frie grundskoler, som ved lovens ikrafttræden ikke er selvejende institutioner, kan opretholde deres hidtidige status.

2. Efter § 21 indsættes før underoverskriften »Tilskud til kombinerede skoler«:

»§ 21 a. Undervisningsministeren kan endvidere træffe beslutning om, at der ikke ydes tilskud til en skole, herunder en ny skole, hvis der efter ministerens skøn ikke er tilstrækkelig sikkerhed for, at skolen opfylder kravet i § 5, stk. 2, om uafhængighed og forvaltning af skolens midler. Der kan herved navnlig lægges vægt på, om

- 1) skolen indgår i et fællesskab eller et samarbejde med skoler, institutioner, fonde, virksomheder, foreninger m.fl., der indebærer en nærliggende risiko for, at skolen styres af andre,
- 2) skolens midler anvendes til formål uden for skolen,
- 3) skolens ledelse og lærere står i et juridisk eller økonomisk afhængighedsforhold til de i nr. 1 nævnte institutioner m.fl. eller
- 4) skolens elever udfører arbejde, herunder indsamlings- eller agitationsarbejde eller lignende, på en måde der er usædvanlig for skoleformen.«.

§ 3

1. I § 7 indsættes efter *stk. 5* som nyt stykke:

»*Stk. 6.* Skolen skal i sit virke som selvejende uddannelsesinstitution være uafhængig, og skolens midler må alene komme skolens skole- og undervisningsvirksomhed til gode. Undervisningsministeren kan undlade at godkende en skole, hvis der efter ministerens skøn ikke er tilstrækkelig sikkerhed for, at skolen opfyl-

der kravet om uafhængighed og forvaltning af skolens midler. Ministeren træffer sin beslutning navnlig på grundlag af en vurdering af de forhold, der er nævnt i *stk. 7, nr. 1-4.*«.

Stk. 6 og 7 bliver herefter *stk. 7 og 8.*

2. I § 7, *stk. 6*, der bliver *stk. 7*, indsættes som 2. og 3. *pkt.*:

»Undervisningsministeren kan endvidere tilbagekalde godkendelsen, hvis der efter ministerens skøn ikke er tilstrækkelig sikkerhed for, at skolen opfylder kravet i *stk. 6* om uafhængighed og forvaltning af skolens midler. Der kan herved navnlig lægges vægt på, om

- 1) skolen indgår i et fællesskab eller et samarbejde med skoler, institutioner, fonde, virksomheder, foreninger m.fl., der indebærer en nærliggende risiko for, at skolen styres af andre,
- 2) skolens midler anvendes til formål uden for skolen,
- 3) skolens ledelse og lærere står i et juridisk eller økonomisk afhængighedsforhold til de i nr. 1 nævnte institutioner m.fl. eller
- 4) skolens elever udfører arbejde, herunder indsamlings- og agitationsarbejde eller lignende, på en måde der er usædvanlig for skoleformen.«.

§ 7. Undervisningsministeren kan godkende, at private opretter gymnasieskoler.

Stk. 2. I tilfælde af nedlæggelse af en privat gymnasieskole har amtsrådet i de amtskommuner, hvor elevernes bopælskommuner ligger, ansvaret for sikring af elevernes fortsatte skolegang.

Stk. 3. En privat gymnasieskole, der overtager samtlige elever eller hele klasser fra en nedlagt privat gymnasieskole, således at eleverne kan fuldføre skoleåret samlet, kan fra overtagelsestidspunktet få indregnet den lukkede skoles eventuel henholdsvis klassens elevtal pr. den seneste 5. september ved beregning af taxamertilskud efter § 18 d, *stk. 3*, bygningstilskud efter § 18 c, *stk. 1*, og evt. tilskud til kostafdelinger efter § 18 d.

Stk. 4. Hvis en amtskommune overtager samtlige elever eller hele klasser fra en nedlagt privat gymnasieskole, således at eleverne kan fuldføre skoleåret samlet, betales der ikke bidrag til staten for disse elever fra overtagelsestidspunktet, jf. § 18 p.

Stk. 5. Private gymnasieskoler skal være selvejende institutioner, hvis vedtægter god-

kendes af undervisningsministeren efter nærmere fastsatte regler, jf. dog § 31. Private gymnasieskoler skal udgøre en geografisk og bygningsmæssig enhed. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde fravige dette krav. Undervisningsministeren kan i øvrigt fastsætte regler for godkendelsen, herunder om anmeldelsesfrister og anmeldelsesdepositum.

Stk. 6. En godkendelse kan tilbagekaldes, hvis skolen ikke overholder fastsatte regler, herunder reglerne i § 4, stk. 2, eller meddelte påbud.

Stk. 7. Til private gymnasieskoler kan der være knyttet en skoleafdeling, der tilbyder undervisning efter reglerne i lov om friskoler og private grundskoler mv. En sådan skoleafdeling skal omfatte 8. og 9. klassetrin og kan i sammenhæng hermed omfatte andre klassetrin. Den private gymnasieskole og grundskoleafdeling skal udgøre en geografisk og bygningsmæssig enhed. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde fravige dette krav.

§ 4

1. I § 18 indsættes efter *stk. 5* som nyt stykke:

»*Stk. 6.* Kurset skal i sit virke som selvejende uddannelsesinstitution være uafhængig, og kursets midler må alene komme kursets kursus- og undervisningsvirksomhed til gode. Undervisningsministeren kan unnlade at godkende et kursus, hvis der efter ministerens skøn ikke er tilstrækkelig sikkerhed for, at kurset opfylder kravet om uafhængighed og forvaltning af kursets midler. Ministeren træffer sin beslutning navnlig på grundlag af en vurdering af de forhold, der er nævnt i *stk. 7, nr. 1-4.*«

Stk. 6 bliver herefter *stk. 7*.

2. I § 18, *stk. 6*, der bliver *stk. 7*, indsættes som 2. og 3. *pkt.*:

»Undervisningsministeren kan endvidere tilbagekalde godkendelsen, hvis der efter ministerens skøn ikke er tilstrækkelig sikkerhed for, at kurset opfylder kravet i *stk. 6* om uafhængighed og forvaltning af kursets midler. Der kan herved navnlig lægges vægt på, om

- 1) kurset indgår i et fællesskab eller et samarbejde med skoler, institutioner, fonde, virksomheder, foreninger m.fl., der indebærer en nærliggende risiko for, at kurset styres af andre,
- 2) kursets midler anvendes til formål uden for kurset,

- 3) kursets ledelse og lærere står i et juridisk eller økonomisk afhængighedsforhold til de i nr. 1 nævnte institutioner m.fl. eller
- 4) kursets elever udfører arbejde, herunder indsamlings- og agitationsarbejde eller lignende, på en måde der er usædvanlig for kursusformen.«

§ 18. Undervisningsministeren kan godkende, at private opretter kurser, der tilbyder undervisning i henhold til denne lov.

Stk. 2. I tilfælde af nedlæggelse af et privat hf-kursus oprettet i henhold til denne lov har amtsrådet i de amtskommuner, hvor kursisternes bopælskommune ligger, ansvaret for sikring af kursisternes fortsatte skolegang.

Stk. 3. Et privat hf-kursus, der overtager samtlige kursister eller hele hold fra et nedlagt privat kursus, kan fra overtagelsestidspunktet få indregnet det lukkede kursus kursisttal henholdvis holdets kursisttal pr. den senest 5. september ved beregning af taxametertilskud efter § 30 b, *stk. 3*, og bygningstilskud efter § 30 c, *stk. 1*.

Stk. 4. Hvis en amtskommune overtager samtlige kursister eller hele hold fra et nedlagt privat kursus, således at kursisterne kan fuldføre undervisningen samlet, betales der ikke bidrag til staten for disse kursister fra overtagelsestidspunktet, jf. § 30 q.

Stk. 5. Private kurser skal være selvejende institutioner, hvis vedtægter godkendes af undervisningsministeren efter nærmere fastsatte regler. Private kurser skal udgøre en geografisk og bygningsmæssig enhed. Undervisningsministeren kan i øvrigt fastsætte regler for godkendelsen, herunder om anmeldelsesfrister og anmeldelsesdepositum. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde fravige dette krav.

Stk. 6. En godkendelse kan tilbagekaldes, hvis kurset ikke overholder fastsatte regler, herunder § 7, *stk. 2*, eller meddelte påbud.

§ 5

Loven træder i kraft den 1. juli 1996.

§ 6

Stk. 1. For skoleårene 1996/97 og 1997/98 kan der ikke meddeles godkendelse til oprettelse af frie kostskoler efter § 10 i lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og

håndarbejdsskoler, medmindre vedtægtsforslag er modtaget i Undervisningsministeriet inden den 8. maj 1996.

Stk. 2. Frie grundskoler, der ikke har modtaget tilskud i 1996 efter lov om friskoler og private grundskoler m.v., kan tidligst modtage tilskud med virkning fra den 1. august 1998. Tilskuddet til skolerne i 1998 fastsættes efter § 11, stk. 6, i lov om friskoler og private grundskoler m.v. på grundlag af elevtallet pr. 5. september 1998.

Stk. 3. For skoleårene 1996/97 og 1997/98 kan der ikke meddeles godkendelse til oprettelse af private gymnasieskoler efter § 7 i lov om gymnasiet m.v.

Stk. 4. For kursusårene 1996/97 og 1997/98 kan der ikke meddeles godkendelse til oprettelse af private kurser efter § 18 i lov om kursus til højere forberedelseksamen og om studieforberedende enkeltfagseksamen for voksne m.v.

§ 7

Stk. 1. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Bestemmelserne i § 3, stk. 2, og § 4, stk. 2, om retten til at afholde folkeskolens afsluttende prøver, og § 13 om tilsyn m.v., i den i stk. 1 nævnte lov finder efter den 31. december 1996 ikke anvendelse for de skoler, der er nævnt i stk. 1. Undervisningsministeriet kan dog fortsat indhente statistiske oplysninger og oplysninger om økonomiske forhold og regnskaber fra de nævnte skoler for perioden indtil den 1. januar 1997.

Til § 7, stk. 3

§ 3. Efterskoler tilbyder unge elever kurser efter § 1, stk. 1, med henblik på elevernes hele menneskelige udvikling og modning samt deres almene opdragelse og uddannelse.

Stk. 2. Skolerne kan afholde folkeskolens afsluttende prøver efter folkeskolens regler.

§ 4. Husholdningsskoler og håndarbejdsskoler tilbyder unge og voksne elever kurser efter § 1, stk. 1. Husholdnings- og/eller håndarbejdsfag skal have en fremtrædende plads i undervisningen.

Stk. 2. Skolerne kan afholde folkeskolens afsluttende prøver efter folkeskolens regler.

Stk. 3. Husholdningsskoler kan tilbyde uddannelser inden for husholdningsfag. Undervisningsministeren kan fastsætte regler herom.

§ 13. Undervisningsministeren fører tilsyn med skolerne og kan indhente de nødvendige oplysninger til dette brug.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan indhente statistiske oplysninger om økonomiske forhold, herunder skolernes regnskaber.

§ 8

Stk. 1. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Meddelelse om ret til at afholde folkeskolens afsluttende prøver efter § 1, stk. 2, 2. og 3. pkt., i lov om friskoler og private grundskoler m.v. bortfalder med virkning fra den 31. december 1996 for de skoler, der er nævnt i stk. 1.

Til § 8, stk. 3

§ 1. Friskoler og private grundskoler (frie grundskoler) giver undervisning inden for 1.-9. klassetrin, som står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Skolerne kan tillige omfatte 1-årige 10. klasser og 1-årige børnehaveklasser.

Stk. 2. Undervisningen på 8.-10. klassetrin kan forberede til folkeskolens afsluttende prøver. Undervisningsministeren kan meddele lederen af en fri grundskole ret til at afholde folkeskolens afsluttende prøver i obligatoriske fag og tilbudsfag efter de regler, der gælder for folkeskolen. Skolen fastsætter selv, på hvilke klassetrin prøver i valgfag afholdes.